

# Usnesení Nejvyššího soudu ČSR ze dne 03.08.1971, sp. zn. 5 Co 80/71, ECLI:CZ:NS:1971:5.CO.80.1971.1

**Číslo:** 3/1973

**Právní věta:** Jestliže se poživatelce starobního důchodu již nevyplácí vdovský důchod pro souběh s výdělkem, tvoří základ pro vyměření zvláštní daně z důchodu pouze starobní důchod. Předchozí pobírání vdovského důchodu vedle starobního důchodu nemá vliv na zdanění starobního důchodu, když souběh těchto důchodů odpadl.

**Soud:** Nejvyšší soud České soc. rep.

**Datum rozhodnutí:** 03.08.1971

**Spisová značka:** 5 Co 80/71

**Číslo rozhodnutí:** 3

**Číslo sešitu:** 1

**Typ rozhodnutí:** Usnesení

**Hesla:** Důchod, Sociální zabezpečení

**Předpisy:** 101/1964 Sb. § 32  
§ 82 102/1964 Sb. § 86

**Druh:** Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

**Sbírkový text rozhodnutí:**

*Úřad důchodového zabezpečení v Praze provedl rozhodnutím z 1. 6. 1970 krácení a vyúčtování vdovského důchodu navrhovatelky při souběhu s příjmem z výdělečné činnosti a uložil navrhovatelce uhradit přeplatek 2013 Kčs za měsíce říjen 1969 až srpen 1970.*

*Navrhovatelka ve svém opravném prostředku namítala, že přeplatek činí pouze 1958 Kčs, protože po odpadnutí výplaty vdovského důchodu má nárok na výplatu svého starobního důchodu v plné výši bez srážky zvláštní daně z důchodu.*

*Krajský soud v Brně zrušil uváděné rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení s odůvodněním, že není-li navrhovatelce již vyplácen vdovský důchod, protože na jeho výplatu nemá nárok se zřetelem k ustanovení § 82 zákona č. 101/1964 Sb. ve znění zákona č. 161/1968 Sb., nelze srážet zvláštní daň z důchodu z jejího starobního důchodu, který sám této dani nepodléhá.*

*Úřad důchodového zabezpečení ve svém odvolání proti usnesení soudu prvního stupně namítá, že podle ustanovení § 86 odst. 1 vyhlášky č. 102/1964 Sb. podléhá zvláštní dani z důchodu úhrn důchodů, i kdyby některý z nich sám o sobě nepodléhal této dani. Podle ustanovení § 86 odst. 3 citované vyhlášky jde-li o souběh dvou nebo více důchodů s výdělkem, stanoví se zvláštní daň z důchodu připadající na jednotlivý důchod poměrným dílem z daně vyměřené z úhrnu důchodů,*

*určeným podle jejich výše.*

*Nejvyšší soud ČSR usnesení soudu prvního stupně potvrdil s tím, že se náhrada nákladů odvolacího řízení účastníkům řízení nepřiznává.*

### **Z odůvodnění:**

Navrhovatelka pobírala starobní důchod v celkové částce 712 Kčs, která sestávala z částky 576 Kčs, dále ze zvýšení za dobu zaměstnání po vzniku nároku na starobní důchod v částce 91 Kčs a ze zvláštního přídatku 45 Kčs. Její starobní důchod tedy sám o sobě zvláštní dani z důchodu nepodléhal. Současně však navrhovatelka pobírala vdovský důchod v částce 180 Kčs, takže základ zvláštní daně z důchodu tvořila částka 756 Kčs (576 Kčs + 180 Kčs), daň činila 7 Kčs a z toho připadalo alikvotně na starobní důchod 5 Kčs a na vdovský důchod 2 Kčs.

Úřad důchodového zabezpečení vychází z názoru, že starobní důchod v celkové částce 712 Kčs nutno proti i po odpadnutí výplaty vdovského důchodu snížit o poměrnou část zvláštní daně z důchodu 5 Kčs. Tomuto názoru však nelze přisvědčit.

Ustanovení § 86 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 102/1964 Sb. řeší zdanění při souběhu důchodů. O souběhu však nelze hovořit, jestliže výplata jednoho z důchodů odpadá. Zvláštní daň z důchodu nelze totiž vyměřovat z důchodu, jehož výplata odpadla, protože příjemce nesplňuje podmínky pro jeho výplatu. Jestliže tedy navrhovatelka se zřetelem na ustanovení § 32 zákona č. 101/1964 Sb. ve znění zákona č. 161/1968 Sb. pozbyla nároku na vdovský důchod, není již poživatelkou dvou důchodů, nýbrž pouze starobního důchodu a tento důchod v částce 756 Kčs, když částky 91 Kčs a 45 Kčs jsou od daně osvobozeny, zvláštní dani z důchodu nepodléhá. Od okamžiku, kdy navrhovatelka již neměla nárok na výplatu vdovského důchodu, náležel jí proto starobní důchod v plné výši bez jakéhokoli snížení. Okolnost, že se jí dříve vyplácel vedle starobního důchodu také vdovský důchod, nemůže mít vliv na zdanění starobního důchodu, když souběh těchto důchodů odpadl.

Proto bylo usnesení soudu prvního stupně jako správné potvrzeno. Náhrada nákladů odvolacího řízení nebyla účastníkům řízení přiznána, protože odpůrce neměl v tomto řízení úspěch a navrhovatelce žádné náklady nevzešly.